

บทที่ ๕

บทสรุป

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งหมายที่จะศึกษา เปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในแต่ละคณะกับอาจารย์ทั้งมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอให้เห็นข้อเท็จจริงในสภาพปัจจุบัน สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีเนื้อเรื่อง ๑๒ หัวข้อด้วยกัน

๑. จำนวนวิชาที่สอนต่อภาค
๒. จำนวนนิสิตที่สอนแบบปาลูกกลมเจดีย์ต่อชั้นเรียน
๓. จำนวนนิสิตที่สอนแบบ เป็นหมู่ต่อชั้นเรียน
๔. จำนวนนิสิตที่สอนแบบปฏิบัติการณ์ต่อชั้นเรียน
๕. จำนวนคณะที่สอนอยู่ทั้งในและนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖. จำนวนชั่วโมงสอนสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน
๗. จำนวนชั่วโมงสอนสัปดาห์ที่ใช้ในการวิจัย
๘. จำนวนชั่วโมงสอนสัปดาห์ที่ใช้ในการบริการ
๙. จำนวนชั่วโมงสอนสัปดาห์ที่ใช้ในการบริหาร
๑๐. จำนวนนิสิตปริญญาตรีที่อยู่ในปกครอง
๑๑. จำนวนนิสิตปริญญาโทที่อยู่ในปกครอง
๑๒. จำนวนนิสิตที่อยู่ในความควบคุมมหาวิทยาลัย

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสั้น ๆ มีค่าถ่วงให้บัง ๑๒ ข้อ ตรงตามเนื้อเรื่อง ที่ต้องการส่งให้อาจารย์ทั้งมหาวิทยาลัยตอบ การส่งผู้วิจัยคิดก่อสร้างและรับผิดชอบเอง ปรากฏว่ามีอาจารย์ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๕๓๐ คน เป็นอาจารย์ทั้ง ๑๐ คณะ จากอาจารย์ทั้งสิ้น ๑๐๓๐ คน เมื่อวิเคราะห์ลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิ หมวดวิชาที่สอน และอายุ ผลปรากฏว่าอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามเป็นตัวแทนประชากรได้ดี นอกจากในเรื่องตำแหน่งทางวิชาการ และอายุของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม ยังขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง เช่น ขาดกลุ่มศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในคณะสัตวแพทยศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ในคณะครุศาสตร์ และรัฐศาสตร์ อย่างไรก็ตามขอความขอกันขอมติได้จากตัวอย่างอาจารย์เหล่านี้คงนับว่าอยู่ในขั้นที่เชื่อถือได้

ในการพิจารณาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์คณะต่าง ๆ นั้น ได้ใช้เกณฑ์
 เชนกัมิตของลักษณะหน้าที่การงานรูปร่าง ๆ ของอาจารย์ทั้งจากกองมหาวิทยาลัยเป็นค่าปานกลาง
 (Normal Expectancy) ซึ่งกำหนดไว้ทั้ง ๑๒ หัวข้อ แล้วผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเปรียบเทียบค่า
 เฉลี่ยของลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์แต่ละคณะทั้ง ๑๐ คณะ กับค่าปานกลางที่ละลักษณะ
 ด้วยการทดสอบค่า z (z - test) ส่วนการเปรียบเทียบปริมาณงานในด้านการสอน การวิจัย
 การบริการและการบริหาร เป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ระหว่างอาจารย์ทั้ง ๑๐ คณะนั้น ใช้วิธีวิเคราะห์
 ความแปรปรวนชั้นเดียวแล้วจึงใช้การทดสอบค่า z (z - test) ผลออกมาเฉลี่ยเป็นรูป ๆ ค่า
 ค่า z นอกจามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ขอค้นพบที่สำคัญ

๑. ค่าเฉลี่ยปานกลางของลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ไม่แตกต่างกับค่าดังต่อไปนี้

๑.๑ อาจารย์ท่านหนึ่งสอน ๓ วิชาต่อภาค

๑.๒ ขนาดชั้นเรียนที่สอนเฉลี่ยปรากฏว่า แบบเบ็ดเตล็ด และแบบปฏิบัติการมีเฉลี่ย ๓๓, ๔๐

และ ๕๔ คนตามลำดับ

๑.๓ อาจารย์ท่านหนึ่งสอน ๑ คณะ

๑.๔ อาจารย์ท่านหนึ่งใช้เวลาทำการสอน วิจัย บริการและบริหาร ๒๔, ๓, ๒, ๔

ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามลำดับ

๑.๕ อาจารย์ท่านหนึ่งปกครองนิสิตปริญญาตรี นิสิตปริญญาโทและควบคุมนิสิตทำ

วิทยานิพนธ์ ๘๖, ๑๖ และ ๔ คนตามลำดับ

๒. การจัดจำนวนนิสิตเข้าเรียน ทุกคณะจัดจำนวนใกล้เคียงกันแต่ เช่นการสแตมเมอร์
 เป็นแบบ การงานปฏิบัติการให้ของปฏิบัติการและการปกครองนิสิตปริญญาโท แต่การจัดจำนวนนิสิต
 เข้ามายังปรากฏว่า การจัดจำนวนนิสิตปริญญาตรีให้อยู่ในปกครองของอาจารย์ ๑ คนในแต่ละคณะ
 ยังมีมากน้อยแตกต่างกันค่าปานกลางอยู่มาก

๓. ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ในทุกคณะที่ต่างกันแตกต่างจากค่าปานกลางคือ การเป็น
 ที่ปรึกษาของนิสิตในการทำวิทยานิพนธ์ และที่คณะสัตว์แพทยศาสตร์ไม่มีอาจารย์ที่ชำนาญที่ใดที่จะ
 เป็นเพราะว่าตัวอย่างประชากรจากกลุ่มศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ก็ได้

๔. เฉลี่ยแล้วอาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์และครุศาสตร์ใช้เวลาในการสอนมากกว่าชั่วโมงต่อสัปดาห์กว่าค่าปานกลาง ส่วนอาจารย์ในคณะรัฐศาสตร์ทำการวิจัยและบริหารมากกว่าชั่วโมงต่อสัปดาห์กว่าค่าปานกลาง

๕. คณะที่อาจารย์ใช้เวลาในด้านการสอน การวิจัย การบริการและการบริหารเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านคือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์และพาณิชย์ศาสตร์ และการบัญชี

๖. จากจำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมา มีอาจารย์เกือบทั้งหมดที่ทำหน้าที่สอนอยู่บ้าง เกี่ยวโดยมีอาจารย์ประมาณสองในสามที่ทำการสอนโดยไม่ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับวิชาที่สอนและมีอาจารย์ประมาณหนึ่งในสามทำการสอนโดยไม่ได้ให้บริการ เกี่ยวกับวิชาที่สอนเลย นอกจากนั้นยังมีอาจารย์จำนวนไม่น้อยที่คงทำหน้าที่บริหาร

๗. อาจารย์ในคณะครุศาสตร์ อักษรศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ใช้เวลาสอนมากกว่าชั่วโมงต่อสัปดาห์กว่าอาจารย์คณะอื่น ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์แล้วไม่แตกต่างกัน

๘. อาจารย์ในคณะสัตวแพทยศาสตร์ รัฐศาสตร์ ใช้เวลาวิจัยในหนึ่งสัปดาห์แล้วมากกว่าชั่วโมงกว่าอาจารย์ในคณะอื่น ๆ ยกเว้นอาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์และอักษรศาสตร์

๙. อาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์และสัตวแพทยศาสตร์ใช้เวลาในหนึ่งสัปดาห์ในการให้บริการมากกว่าชั่วโมงกว่าอาจารย์คณะอื่น ๆ ยกเว้นอาจารย์ในคณะรัฐศาสตร์

๑๐. อาจารย์ในคณะรัฐศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนใช้เวลาบริหารงานในหนึ่งสัปดาห์แล้วมากกว่าชั่วโมงกว่าอาจารย์ในคณะอื่น ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอาจารย์ในคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชีและคณะครุศาสตร์แล้วไม่แตกต่างกัน

ข้อสรุปและอภิปราย

ข้อค้นพบของการวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่าลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในแต่ละลักษณะของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันมากนักแต่ปริมาณและคุณภาพของหน้าที่การงานของอาจารย์ยังแตกต่างกันอยู่มาก สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ได้กำหนดค่าปานกลางของทั้งมหาวิทยาลัยเป็นมาตรฐานซึ่งเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละรายตัวลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์

แต่ละคณะกับคณาจารย์กลางนี้แล้วก็ควรจะต้องแตกต่างกันบ้างตามธรรมชาติคือ อยู่ในวงความเชื่อมั่น
ของความแปรปรวน แลจากการทดสอบมีอยู่หลายรายลักษณะหน้าที่การ งานของอาจารย์หลายคณะ
อยู่นอกไปจากวงความเชื่อมั่นนี้ ซึ่งอาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าถึงออกนอกพบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น
แสดงว่ามีหลายลักษณะหน้าที่การ งานของอาจารย์หลายคณะสูงหรือต่ำกว่าคณาจารย์กลาง

เมื่อพิจารณาจากความหลักของการอุดมศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องทำหน้าที่ทั้งสอน
วิจัยและให้บริการไปพร้อม ๆ กัน. เพราะการ วิจัยก็คือหรือการให้บริการที่ดี ช่วยทำให้การสอน
มีคุณภาพดีขึ้น แต่จากข้อค้นพบนี้ปรากฏว่าอาจารย์เกือบทั้งหมดทำหน้าที่สอน มีอาจารย์ถึงสอง
ในสามที่ทำการสอนโดยไม่ได้วิจัยและมีหนึ่งในสามของอาจารย์ทำหน้าที่สอนโดยไม่ได้ให้บริการ
เกี่ยวกับวิชาที่สอน นอกจากนั้นยังพบว่าอาจารย์ยังคงทำหน้าที่บริหาร ควบคู่กันกลางมหาวิทยาลัย
จรรยาบรรณสุภาพกรที่มีคุณวุฒิเท่าอาจารย์ผู้นั้นมาทำหน้าที่บริหาร งานมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ อย่างเดียว

อาจารย์ในหลายคณะ เช่น คณะวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ สอนวิชาตรง
ตามสาขาวิชาที่อาจารย์นั้นเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ และสำหรับอาจารย์ที่สอนนอกระบบวิชาที่แตกต่างจากอาจารย์
สามารถมีโอกาสหาความเชี่ยวชาญในวิชาที่ตนสนใจได้ ส่วนอาจารย์ที่สอนมาหลายวิชา เช่นอาจารย์
ในคณะ อักษรศาสตร์และครุศาสตร์ เป็นเพราะว่ามีวิชาสอนเบ็ดเตล็ดอยู่มากในคณะนี้อาจจะทำให้อาจารย์
ขาดโอกาสที่จะหาความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาได้

เมื่อเปรียบเทียบข้อค้นพบเกี่ยวกับปริมาณหน้าที่การ งานของอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยซึ่งถือเป็นคณาจารย์กลางกับปริมาณงานของอาจารย์ประจำในคณะครุศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา
แล้วปรากฏว่ามีบางรายลักษณะที่ตรงกัน เช่นอาจารย์ท่านหนึ่งสอน ๓ วิชาต่อภาค จำนวนคณะที่อาจารย์
สอนน้อยกว่าหนึ่งคณะ สำหรับเวลาที่ใช้ในด้านการสอนเป็นชั่วโมงตลอดสัปดาห์แตกต่างกันเนื่อง
จากขุมวิจัยใหม่เข้าถึงไปทั่ว ส่วนขนาดชั้นเรียนนั้นใกล้เคียงกันที่แตกต่างกันคือการ วิจัยที่ผู้วิจัย
ได้แบ่งการสอนออกเป็นสามแบบ คือ แบบปรู๊ดปร๊าด แบบสอนเป็นหมู่ และแบบมีปฏิบัติการ

ขอเสนอแนะ

ถ้าผู้ใดสนใจจะทำกรวิจัยในเรื่องท่านเองนี้แล้ว

๑. ควรจะปรับปรุงคำถามในแบบสอบถามให้เหมาะสมกับอาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์ รวมทั้งอาจารย์โรงเรียนสาธิตซึ่งมีลักษณะหน้าที่การงานแตกต่างกันไป จากหน้าที่การงานของอาจารย์ในคณะอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย

๒. ควรจะศึกษาต่อไปในเรื่องต่อไปนี้

ก. ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เปรียบเทียบกับอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในระดับอุดมศึกษาของต่างประเทศ เปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ค. เปรียบเทียบคุณภาพของภาระสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ทำการสอน วิจัย ให้บริการไปพร้อม ๆ กัน กับ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่สอนแต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้วิจัย และให้บริการในวิชาที่สอน